

Konference
5 let reformy účetnictví státu

IPSAS a/vs. EPSAS

doc. Ing. Vladimír Zelenka, Ph.D.

International Public Sector Accounting Standards (IPSAS)

IPSAS (International Public Sector Accounting Standards)

- **Vytváří IPSASB (do roku 2005 PSC);**
- **Standardy na akruální bázi, 1 na peněžní bázi;**
- **Akruální standardy IPSAS vycházejí z IFRS, pokud je to použitelné pro veřejný sektor, a rovněž se zabývá specifiky pro veřejný sektor;**
- **IPSASB působí v rámci IFAC.**

Strategie IPSAS

- **Účetní výkaznictví, nikoli „účtování“;**
- **Konsolidovaný pohled;**
- **Účetní závěrka pro obecné použití (general purpose financial statements);**
- **Akruální báze (nemodifikovaná) + 1 standard pro peněžní bázi;**
- **Inspirace IFRS, kde to je vhodné;**
- **Snaha vyhovět informačním požadavkům statistických standardů;**
- **„Due process“.**

Koncepční rámec

- Úloha – stanovuje koncepty, které napomáhají účetnímu výkaznictví účetních jednotek, které přijaly aktuální bázi účetnictví.
- Autorita – nestanovují směrodatné požadavky na účetní výkaznictví účetních jednotek, které vykazují podle IPSAS, ani mu není dána přednost před IPSAS nebo RPG. Směrodatné jsou specifické standardy IPSAS.
- Účetní závěrka pro všeobecné použití (GPFR) – pro uživatele, pro něž nejsou k dispozici finanční informace jim šité na míru jejich specifickým informačním potřebám.

Cíle účetního výkaznictví – poskytovat informace uživatelům GPFR za účelem:

- a) accountability („skládání účtů“) a
- b) rozhodování.

Uživatelé účetních závěrek pro všeobecné použití

- Prvotní:
 - a) příjemci veřejných služeb (občané, residenty...),
 - b) poskytovatelé prostředků (občané, residenty, dárcovské agentury, věřitelé, vlády poskytující prostředky mezinárodním vládním organizacím,
 - c) zákonodárci (tj. zástupci a) i b)),
 - d) vládní statistika,
 - e) analytici,
 - f) média atd.
- Ostatní:
 - g) příjemci finančních informací pro jejich specifické účely, např. orgány regulace, dohledu, nejvyšší kontrolní úřady, rozpočtová kontrola, vedení účetní jednotky, ratingové agentury, někteří věřitelé – tito však nejsou prvotními uživateli.

European Public Sector Accounting Standards (EPSAS)

Směrnice o rozpočtových rámcích (2011/85/EU)

- Systemy účetnictví veřejného sektoru pokrývající úplně a konsistentně všechny subsektory vlády,
- obsahující informace potřebné k vytvoření aktuálních údajů s ohledem na přípravu dat založených na standardech ESA 95,
- které jsou předmětem vnitřní kontroly a nezávislých auditů.

Zpráva Komise o vhodnosti IPSAS (2013) (1)

- **IPSAS nemohou být implementovány v podobě, v jaké jsou.**
Argumentace Komise:
 - nepopisují přesně postupy, existují alternativní řešení,
 - nejsou úplné, neberou dostatečně v úvahu konkrétní potřeby veřejného sektoru, otázkou je schopnost problém konsolidace v duchu fiskálního monitorování EU,
 - nejsou dostatečně stabilní,
 - **governance** – nedostatečná účast účetních orgánů veřejného sektoru, nezávislost (sic!), IPSASB nemá zdroje, aby pohotově a pružně reagoval na poptávku po nových standardech.*(FEE oponovala řadou jasných protiargumentů.)*

Zpráva Komise o vhodnosti IPSAS (2013) (2)

- **IPSAS mohou být vhodným výchozím rámcem pro EPSAS**
- **Harmonizace musí být založena na silné správě a řízení z EU**
- **3 skupiny standardů IPSAS:**
 - **standards k implementaci s minimální nebo žádnou úpravou,**
 - **standards vyžadující úpravy nebo selektivní přístup,**
 - **standards vyžadující nové posouzení (kombinace, finanční nástroje).**

Cíle EPSAS

- Zvýšení fiskální transparentnosti (akruálnost).
- Dosažení srovnatelnosti mezi členskými státy a uvnitř nich (harmonizovaná akruálnost).
- Minimalizace nespojitostí mezi účetnictvím a účetním výkaznictvím na mikro-úrovni a makro-úrovni ESA .

EU deklaruje svůj zájem na spolehlivém

- účetním výkaznictví a
 - statistickým výkaznictví,
- příčemž obě sady pravidel by měly být vzájemně přizpůsobené.*

EPSAS: 2012 – začátek 2013

- Směrnice EU o rozpočtových rámcích
- Veřejná diskuse o IPSAS
- Studie o účetnictví a auditu ve veřejném sektoru (EY)
- Zpráva o vhodnosti IPSAS:
 - IPSAS nemohou být jednoduše implementovány ve stavu, v němž jsou,
 - IPSAS jsou vhodným startovacím bodem pro vytváření sady standardů EPSAS.

EPSAS: jaro 2013 – pololetí 2015

- **Zvýšení povědomí o EPSAS;**
- **EPSAS porady a jednání k tématům:**
 - **pracovní komise ke správě a řízení EPSAS,**
 - **pracovní komise ke standardům EPSAS,**
 - **veřejná diskuse ke správě a řízení EPSAS,**
 - **studie PwC pro EUROSTAT**

EPSAS: perspektiva

- **Pracovní skupina EPSAS**
- **Jednotka EPSAS k první implementaci**
- **Jednotka EPSAS k definicím**
- **Jednotka EPSAS k zásadám**
- **atd...**

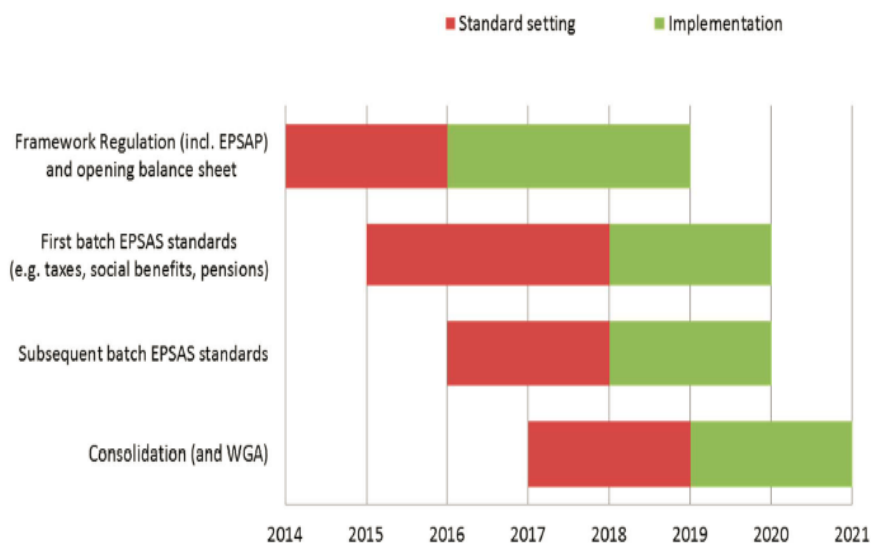
- **Takto bude vytvořen rámec pro standardizaci EPSAS.**

Další kroky EPSAS

- Implementace ve střednědobé perspektivě;
- Postupný proces;
- Výchozí orientace na problematiku specifik účetnictví ve veřejném sektoru;
- Nesmí jít o krok zpět od vyspělých účetních systémů;
- Je třeba vzít v potaz materialitu (např. pro málo rizikové nebo malé účetní jednotky – obce atd.).

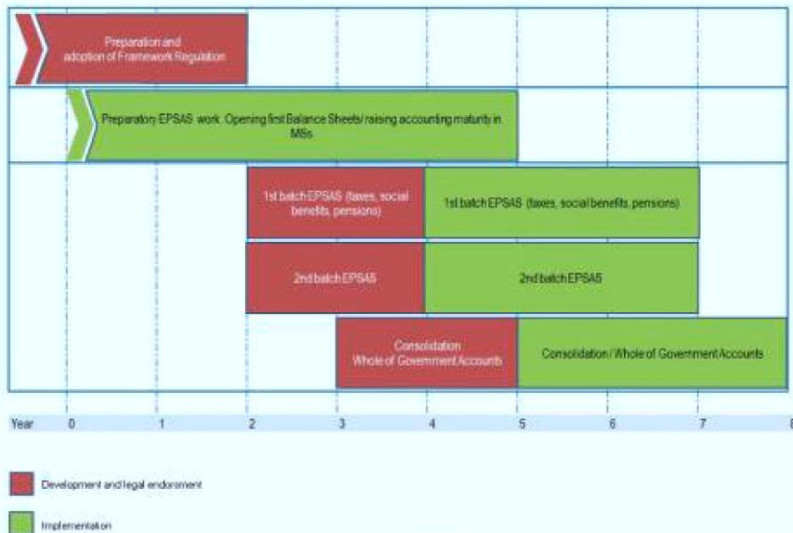
Původní časový rámec EPSAS

Citace z: Makaronidis (více prezentací s různými názvy, 2013-14)

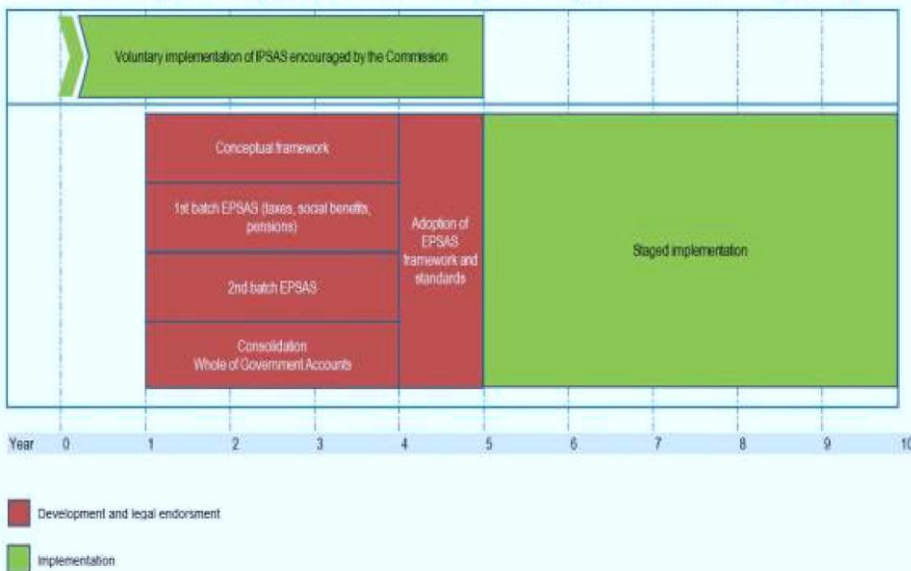

Citace z prezentace: Stapel-Weber – Makaronidis: EPSAS and Current State of Play. Workshop, Evropský parlament. 1.10.2015

Reworking our approach to staged implementation

Reworking our approach to staged implementation (cntd)

Poslední a nejbližší program EPSAS

- První jednání pracovní skupiny EPSAS (polovina září 2015);
- Workshop „*EPSAS. How to achieve more reliable and transparent accounting systems: How to design EPSAS for a better implementation of EU budget in the Member States*“ dne 1.10.2015 v EP (Výbor pro rozpočtovou kontrolu);
- Tvorba návrhu rámce pro standardizaci EPSAS;
- Tvorba studií k vybraným problémům;
- Pokračuje komunikace se stakeholdery.

Děkuji za pozornost.

Přeji Vám hezký zbytek dne!